

Frågor och svar om mpox

Vad är mpox?

Mpox (tidigare apkoppor) är en infektionssjukdom som orsakas av ett virus. Sjukdomen har sedan maj 2022 haft en stor spridning från människa till människa och därefter fått en markant ökad geografisk spridning. Under 2022/2023 har mpox-infektioner hos människa rapporterats från minst 110 länder.

Hur sprids mpox?

I det här utbrottet har överföringen av viruset mellan människor framför allt skett genom nära hudkontakt vid sexuella kontakter mellan män som har sex med män. Viruset kan troligen också spridas från slemhinnor, sadesvätska och slidsekret men möjligheten av smitta via luftvägarna har också diskuterats.

Det har också förekommit enstaka fall av spridning via sängkläder och handdukar som en person med mpox har varit i kontakt med.

Vilka symtom ger mpox?

De vanligaste symtomen är ofta smärtsamma blåsor eller sår på huden eller på slemhinnor (ansiktet, bålen, armar, ben, händer, fötter, i munnen, runt könsorganen och runt analöppningen) och en allmän sjukdomskänsla. Svullna lymfkörtlar i armhålor, ljumskar eller på halsen är också vanligt. Men också andra symtom förekommer, exempelvis feber, ont i huvudet, ont i musklerna, diarré och svårigheter att kissa.

I det aktuella utbrottet av mpox har få personer blivit allvarligt sjuka. I sällsynta fall kan sjukdomen leda till komplikationer och i undantagsfall även orsaka dödsfall. Det gäller främst hos personer med nedsatt immunförsvar.

Hur lång är inkubationstiden?

Tiden från överföring av mpox tills symtom (inkubationstiden) är vanligtvis 6–13 dagar, men kan variera mellan 5 och 21 dagar.

Finns det någon behandling mot mpox?

De flesta behöver ingen behandling, utan besvären går över av sig själva efter två till fyra veckor. Smärtsamma blåsor i hud och slemhinnor kan behöva smärtlindring. För personer med svår sjukdom finns

också antiviral behandling som bromsar eller i gynnsamma fall hejdar viruset.

När ska jag söka vård?

Om en person misstänker mpox ska kontakt tas med sjukvården. Särskilt under de närmaste veckorna efter en ny sexpartner är det bra att vara uppmärksam på eventuella symtom. Sjukvårdsmottagningar finns listade på 1177.se.

Hur kan jag skydda mig själv och andra?

Att undvika nära hudkontakt och sexuella kontakter med personer som har misstänkt mpox skyddar mot infektionen. Kondom ger inte ett tillräckligt bra skydd mot mpox. Vid symtom på mpox ska nära hudkontakter, särskilt sexuella kontakter, undvikas. Då minskar risken för att mpox överförs.

Finns det vaccin att få?

Det finns ett bra vaccin mot mpox. Vaccinet kan ges i förebyggande syfte till personer med en ökad risk för att utsättas för mpox. Vaccinet kan också användas efter en nära fysisk kontakt med någon som har eller misstänks ha mpox. Vaccinet ska då helst ges inom fyra dygn från kontakten. Kontakta sjukvården för rådgivning och frågor kring eventuell vaccination. Det är alltid en läkare som avgör behov av vaccination utifrån de rekommendationer som Folkhälsomyndigheten har utfärdat.

Vid sidan om vaccination är provtagning, smittspårning, förhållningsregler och information viktiga smittskyddsåtgärder för att kontrollera spridningen av mpox. Vaccinet erbjuder ett gott men inte fullständigt skydd mot infektion.

Aktuell information

www.folkhalsomyndigheten.se/faq-mpox

